

WOJEWODA PODKARPACKI

ul. Grunwaldzka 15
35-959 Rzeszów
skr. poczt. 297

Rzeszów, 2013-09-09

P.II.4131.2.133.2013

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 85, 86 i 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 594), art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 1997 r., Nr 9, poz. 43 ze zm.) oraz art. 19 pkt 1a ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 ze zm.).

STWIERDZAM NIEWAŻNOŚĆ

uchwały Nr XXV/191/2013 Rady Gminy Krzeszów z dnia 31 lipca 2013 r. w sprawie opłat za korzystanie z gminnych urządzeń użyteczności publicznej.

UZASADNIENIE

W dniu 31 lipca 2013 r. Rada Gminy Krzeszów podjęła uchwałę Nr XXV/191/2013 z dnia 31 lipca 2013 r. w sprawie opłat za korzystanie z gminnych urządzeń użyteczności publicznej. Badając przedmiotową uchwałę w trybie nadzoru w dniu 19 sierpnia 2013 r. wszczęte zostało postępowanie nadzorcze w przedmiocie stwierdzenia nieważności tej uchwały.

W § 1 uchwały Rada Gminy ustaliła jednorazową opłatę rezerwacyjną, stałą za każdy dzień handlowy w wysokości 2,00 zł za 18 m² zarezerwowanego miejsca na targowisku gminnym przy ul. Polnej w Krzeszowie. Z kolei w § 2 wskazała, że jako podstawę do ustalenia opłaty w przypadkach określonych w § 1 bierze się całą powierzchnię zarezerwowaną przez handlującego, w tym przez stoły, skrzynki, pojazdy itp. używane do sprzedaży, ekspozycji i magazynowania towarów.

Jako podstawę do podjęcia takiej uchwały przywołano zapisy art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 1997 r., Nr 9, poz. 43 ze zm.)

Ceny i opłaty, o których jest mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2 cyt. ustawy, mogą być ustalane, po pierwsze, za **"usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej"**, a po drugie za **"korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jednostek samorządu terytorialnego"**.

Obiektami i urządzeniami użyteczności publicznej są takie przedmioty materialne - mogące posiadać zarówno status rzeczy ruchomych, jak też status nieruchomości w rozumieniu prawa cywilnego - które są przeznaczone do realizowania zadań o charakterze użyteczności publicznej, a więc które mają w swoim założeniu instrumentalnie służyć i wspierać wykonywanie tychże zadań. Chodzi zatem o takie przedmioty materialne, które służą do bieżącego i nieprzerwanego (ciągłego) zaspokajania szczególnego rodzaju potrzeb ludności (potrzeb o charakterze użyteczności publicznej), a mianowicie potrzeb elementarnych, absolutnych, podstawowych i występujących powszechnie, przy czym zaspokajanie tych potrzeb ma następować poprzez dostarczanie (świadczenie) osobom je artykułującym usług powszechnie dostępnych, albo też muszą być obligatoryjnie udostępniane wszystkim podmiotom żądającym ich świadczenia z uwagi na brzmienie stosownych przepisów prawa. Usługi te polegają na udostępnianiu osobom zainteresowanym wspomnianych wyżej obiektów i urządzeń. Do tego rodzaju obiektów i urządzeń użyteczności publicznej należą chociażby takie służące do wykonywania zadań o charakterze użyteczności publicznej przedmioty, jak obiekty kultury, obiekty ochrony zdrowia, tereny rekreacyjne i wypoczynkowe, parki.

Zdaniem organu nadzoru, należności związane z korzystaniem z targowiska poprzez rezerwację miejsca targowego mogą wynikać wyłącznie z umów cywilno-prawnych, nie zaś z aktu prawa miejscowego.

Nie obowiązuje już bowiem dekret z dnia 2 sierpnia 1951 r. o targach i targowiskach (Dz. U. Nr 41, poz. 312, ze zm.), który w art. 9 stanowił, iż regulamin targowiska winien określać w szczególności należności za prawo korzystania z urządzeń targowiska. W ramach tych właśnie regulacji możliwe było wprowadzenie odpłatności z tytułu rezerwacji miejsca na targowisku (wyrok NSA z dnia 27 lipca 1994 r., sygn. akt SA/Ld 1244/94, ONSA 1995/3/116).

Natomiast w obecnym stanie prawnym, nie jest możliwe wprowadzenie odpłatności za rezerwację stanowisk handlowych w drodze aktu prawa miejscowego – w oparciu o uchwałę w sprawie opłat za korzystanie z gminnych urządzeń użyteczności publicznych.

Dlatego też, ustalenie przez Radę Gminy w uchwale opłaty rezerwacyjnej za każdy dzień handlowy jest działaniem pozbawionym podstaw prawnych.

W przypadku aktów prawa miejscowego przekroczenie delegacji ustawowej stanowi istotne naruszenie prawa. Z normatywnego charakteru przedmiotowej uchwały wynika konieczność formułowania zawartych w niej postanowień jedynie na podstawie i w granicach upoważnienia ustawowego. Rada Gminy winna treść podejmowanych regulacji dostosować ściśle do zakresu przyznanego jej upoważnienia i przysługujących jej kompetencji, a w razie wątpliwości co do zakresu tego upoważnienia wyjaśniać te wątpliwości przez zastosowanie wykładni zawężającej (por. wyrok NSA z dnia 26 maja 1992 r., sygn. akt SA/Wr 310/92, Wspólnota 1993 Nr 2, s. 21).

Stosownie do art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych opłatę targową pobiera się niezależnie od należności przewidzianych w odrębnych przepisach za korzystanie z urządzeń targowych oraz za inne usługi świadczone przez prowadzącego targowisko. W myśl z kolei art. 19 pkt 1a wymienionej ustawy rada gminy w drodze uchwały określa zasady ustalania i poboru oraz termin płatności i wysokość stawki opłaty targowej. Przepis ten daje radzie gminy kompetencję do określenia w drodze uchwały zasad ustalania i poboru oraz terminu płatności i wysokości dziennej stawki opłaty targowej. W myśl tego przepisu rada gminy określa jednocześnie wysokość dziennych stawek opłaty targowej i termin płatności tej opłaty oraz zasady jej ustalania i poboru. Przepis ten nie daje natomiast radzie gminy kompetencji do regulowania na podstawie tej delegacji ustawowej spraw związanych z opłatami za rezerwację gminnych urządzeń użyteczności publicznej, które znajdują się na targowisku .

Biorąc powyższe pod uwagę należało stwierdzić nieważność przedmiotowej uchwały.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie ul Kraszewskiego 4 A za pośrednictwem Wojewody Podkarpackiego w terminie 30 dnia od daty jego otrzymania.

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Krzeszów
2. Przewodniczący Rady Gminy Krzeszów

Z up. WOJEWODY PODKARPACKIEGO

Janusz Olech
DYREKTOR GENERALNY URZĘDU

